

Бекітілді

Қатысушылардың 02.12.2020 жылғы
жалпы жиналысының № 8 хаттамасымен
Ережелер 26.06.2021 жылға қайта қаралды
(Қатысушылардың жалпы жиналысының 17.06.2021 жылғы № 4 хаттамасы)
Ережелер 29.07.2022 жылға қайта қаралды
(Қатысушылардың жалпы жиналысының 28.07.2022 жылғы № 5 хаттамасы)
Ережелер 12.09.2022 жылға қайта қаралды
(Қатысушылардың жалпы жиналысының 09.09.2022 жылғы № 7 хаттамасы)
Ережелер 15.05.2023 жылға қайта қаралды
(Қатысушылардың жалпы жиналысының 05.05.2023 жылғы № 5 хаттамасы)
Ережелер 20.08.2024 жылға қайта қаралды
(Қатысушылардың жалпы жиналысының 19.08.2024 жылғы № 6 хаттамасы)
Ережелер 20.10.2024 жылға қайта қаралды
(Қатысушылардың жалпы жиналысының 18.10.2024 жылғы № 7 хаттамасы)
Ережелер 09.02.2025 жылға қайта қаралды
(Қатысушылардың жалпы жиналысының 04.02.2025 жылғы № 1 хаттамасы)
Ережелер 31.08.2025 жылға қайта қаралды
(Қатысушылардың жалпы жиналысының 29.08.2025 жылғы № ____ хаттамасы)

"Мост-Ломбард" мемлекеттік емес ломбарды жауапкершілігі шектеулі серіктестіктегінің МИКРОКРЕДИТТЕР БЕРУ ЕРЕЖЕЛЕРІ

Осы Микрокредит беру ережелерін Ломбард ҚР Конституциясына, ҚР Азаматтық кодексіне, "Микроқаржылық қызмет туралы" ҚР Заңына, "Микрокредит беру туралы шарт жасасу тәртібін, оның ішінде шарттың мазмұнына, ресімделуіне қойылатын талаптарды және микрокредиттің толық құны (микрокредит бойынша артық төлем сомасы, микрокредиттің мәні), микрокредит беру туралы шарттың міндетті талаптары туралы ақпаратты қамтитын оның бірінші бетін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2019 жылғы 29 қарашадағы № 232 Қаулысына, сондай-ақ "Микрокредитті өтеу кестесінің нысандары", "Микрокредит беру туралы шарттың талаптарына өзгерістерді қарау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 2021 жылғы 16 шілдедегі № 82 қаулысына және Қазақстан Республикасының басқа да қолданыстағы құқықтық актілеріне сәйкес әзірледі. Ломбард "Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы" Қазақстан Республикасының Заңы шеңберінде өз қызметін жүзеге асырады

1. ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

- 1.1. Ломбард - жеке тұлғаларға жеке пайдалануға арналған, жылжымалы мүлікті кепілге қою арқылы микрокредиттер беру жөніндегі қызметті жүзеге асыратын микроқаржы ұйымы,
- 1.2. Микрокредит - микроқаржы қызметін жүзеге асыратын ұйым қарыз алушыға заңда айқындалған мөлшерде және тәртіппен ақылылық, мерзімділік және қайтарымдылық шарттарында Қазақстан Республикасының ұлттық валютасында беретін ақша;
- 1.3. Тұтыну микрокредиті - жеке тұлғаға тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді және (немесе) кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға байланысты емес өзге де мақсаттарды сатып алуға берілетін, жылжымайтын мүліктің ипотекасымен қамтамасыз етілген микрокредит болып табылмайтын микрокредит;

- 1.4. Кепіл билеті (микрокредит беру туралы шарт, бұдан әрі - Шарт) - кепілдің мәні мен микрокредит беру шарттары туралы мәліметтерді қамтитын, ломбард микрокредитті ресімдеу кезінде қарыз алушыға беретін құжат;
- 1.5. Кепіл заты - микрокредитті өтеу жөніндегі міндеттеменің орындалуын қамтамасыз ететін, жеке пайдалануға арналған жылжымалы мүлік;
- 1.6. Жылжымалы мүлік - кепілге алуға рұқсат етілген көлік құралдарын қоса алғанда, жылжымайтын мүлікке жатпайтын мүлік;
- 1.7. Қарыз алушы/Кепіл беруші - микроқаржы қызметін жүзеге асыратын ұйыммен микрокредит беру туралы шарт жасасқан жеке тұлға;
- 1.8. Бағалау құны - ломбардтың мүдделерін ескере отырып, кепіл мүлкінің белгіленген құны;
- 1.9. Микрокредиттің мәні - микрокредиттің сомасы;
- 1.10. Сыйақы - ұйымға тиесілі ақшаның жылдық мөлшері есебінен микрокредит сомасына пайыздық мәнде айқындалған берілген микрокредит үшін төленетін төлем;
- 1.11. Өсімпұл (тұрақсыздық айыбы) - кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға байланысты емес, жеке тұлғамен жасалған микрокредит беру туралы шарт бойынша микрокредит сомасын қайтару және (немесе) сыйақы төлеу жөніндегі міндеттемені орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін өндіріп алынады;
- 1.12. Жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі - Ережелерге сәйкес есептелетін микрокредит бойынша сенімді, жылдық, тиімді, салыстырмалы есептеудегі сыйақы мөлшерлемесі;
- 1.13. Микрокредит беру мерзімі - кепіл беруші кредит алатын белгілі бір кезең. Шарттың қолданылу мерзімі оған қол қойылған сәттен бастап күшіне енеді және Қарыз алушы міндеттемелерді толық орындағанға дейін қолданылады;
- 1.14. Ұзарту - қолданыстағы немесе жақсартатын шарттарда микрокредит беру туралы шарттың қолданылу мерзімін ұлғайту;
- 1.15. Күтудің кепілдік кезеңі - ломбард кепіл затын микрокредитті өтеу мерзімі өткен күннен кейін кемінде күнтізбелік 30 (отыз) күн сақтайды. Күтудің кепілдік кезеңінде берешекті сот арқылы өндіріп алу және соттан тыс сату рәсімдері қарыз алушыға қолданылмайды;
- 1.16. Берешек - қарыз алушымен жасалған шартта көзделген негізгі борыштың/ негізгі борыш қалдығының сомасын, есептелген, бірақ төленбеген сыйақыны, тұрақсыздық айыбын (айыппұлдар, өсімпұлдар) қоса алғанда, микрокредит бойынша борыш сомасы;
- 1.17. Микрокредитті толық өтеу (қайтару) - қарыз алушымен жасалған шартта көзделген негізгі борыштың/негізгі борыш қалдығының сомасын, есептелген, бірақ төленбеген сыйақыны, тұрақсыздық айыбын (айыппұлдар, өсімпұлдар) қоса алғанда, барлық борыш жабылады;
- 1.18. Микрокредитті ішінара өтеу (қайтару) - негізгі қарыз сомасын азайтады.
- 1.19. Сынама - бағалы металл қорытпасының мың массалық бөлігіндегі таза бағалы металдың массалық бөліктерінің саны;

2. ҚАРЫЗ АЛУШЫҒА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

- 2.1.18 жасқа толған Қазақстан Республикасының әрекетке қабілетті және есі дұрыс азаматтары микрокредит алу үшін Ломбардқа жүгіне алады.
- 2.2. Микрокредит алу үшін Қарыз алушыға жеке басын куәландыратын құжаттардың біреуінің түпнұсқасын көрсету қажет:
 - ҚР азаматының жеке куәлігі;
 - ҚР азаматының паспорты;
 - ҚР-да тұруға ықтиярхат (шетелдіктің ҚР-да тұрақты тұруға құқығын растайтын құжат).
- 2.3. Жеке басын куәландыратын құжаттарды ауыстырған немесе алған кезде әскери билет, жүргізуші куәлігі, әділет немесе ішкі істер органдары беретін түбіртек жеке басын

куәландыратын құжаттар болып табылмайды. Уақытша жеке куәлік қысқа мерзімді құжат болып табылады және ол бойынша азаматтық-құқықтық мәмілелер жасауға (қысқа мерзімді қарыздар беру, кепіл мүлкін қайтаруға) болмайды.

2.4. Құжаттың қолданылу мерзімі кепіл билетімен белгіленген кепілдік мерзімінен кем болмауы тиіс.

2.5. Микрокредит алған кезде Қарыз алушы Ломбардқа ұялы телефонның жарамды нөмірін және Кепіл берушінің Сауалнамасында көрсетілген басқа да деректерді хабарлауға міндетті.

3. КЕПІЛ ЗАТЫН БАҒАЛАУ

3.1. Кепіл ретінде қабылданатын жылжымалы мүліктің негізгі түрлері - алтыннан жасалған зергерлік бұйымдар және алтыннан жасалған өзге де бұйымдар, сондай-ақ олардың 375-тен 999 сынамаға дейінгі бөліктері (фрагменті) (бұдан әрі - кепіл мүлкі) болып табылады.

3.2. Кепілге сарапшы-бағалаушының қалауы бойынша жылжымалы мүлік қабылданады.

3.3. Кепіл беруші кепіл нысанасын бағалау үшін сарапшы-бағалаушыға береді. Кепіл заты сынамалық таңба болған кезде кепілге қабылданады. Бағалы металды тозандатудың ықтимал қабаты бар бұйымдар міндетті түрде егелеуге жатады.

3.4. Кепіл нысанасын қарау және бағалау кезінде сарапшы-бағалаушы, егер кепіл нысанасының Ломбард талаптарына сәйкес келмеуі себебінен, егер кепіл сапасы күмәнді немесе моральдық және материалдық тұрғыдан ескірген болса, Қарыз алушының теріс кредиттік тарихы болған кезде, Қарыз алушының алкогольдік немесе есірткілік масаң күйде болуы және Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген өзге де негіздер бойынша қарыз алушыға микрокредит беруден бас тартуға құқылы.

Жылжымалы мүлікті тексеру және бағалау кезінде Ломбард себебін түсіндірмей несие беруден бас тартуға құқылы. Сарапшы-бағалаушының кеңесі, Ломбардқа кепілге ұсынылатын Клиенттің мүлкін тексеру және бағалау Клиенттің микрокредит беруді талап етуі үшін негіз болып табылмайды.

3.5. Бағалы металдар мен асыл тастардан жасалған бұйымдарды бағалау Ломбард директоры белгілейтін және бекітетін бағаларға сәйкес жүргізіледі.

3.6. Кепіл беруші кепіл мүлкін ломбардқа жауапты сақтауға береді.

4. ШАРТ ЖАСАСУ

4.1. Микрокредитті ресімдеу үшін ауызша келісім негіз болып табылады, онда қарыз алушы мен ломбард кепілді бағалау сомасы, микрокредит сомасы және қайтару күні туралы уағдаластыққа қол жеткізеді.

4.2. Микрокредит беру туралы шарт микрокредитті берудің және қайтарудың барлық талаптары көрсетілген Кепіл билетін (бұдан әрі - Шарт) беру жолымен ресімделеді.

4.3. Шартқа екі тарап қол қояды және оған тараптар қол қойған сәттен бастап күшіне енген болып есептеледі.

4.4. Қарыз алушы Шартқа қол қоя отырып, осы Ережелерде қамтылған шарттармен келіседі.

4.5. Қарыз алушының қолына міндетті түрде Шарт беріледі, Шартты беру лауазымдық нұсқаулықты өрескел бұзу болып табылады.

4.6. Бір адамға берілуі мүмкін шарттардың саны шектелмейді.

5. ШАРТ ЖАСАСУ ТӘРТІБІ

5.1. Микрокредиттер беруді Ломбард мынадай тәртіппен жүзеге асырады:

1) Ломбард қарыз алушыға микрокредит беретін микрокредит беру туралы шарт мәміленің жазбаша нысанына Қазақстан Республикасы азаматтық заңнамасының талаптарын ескере отырып жасалады.

2) Шарт жасасқанға дейін сарапшы-бағалаушы клиентті осы ережелермен таныстырады және осы ережелер Ломбардтың lom-bard.kz сайтында орналастырылғанын клиентке хабарлайды, сыйақы мөлшерлемесінің жылдық пайызбен мөлшері, сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесінің мөлшері (микрокредиттің нақты құны), микрокредит бойынша артық төлем сомасы туралы хабардар етеді, сондай-ақ қарыз алушыны оның құқықтары мен міндеттері туралы хабардар етеді, сондай-ақ жүзеге асырылған іс-шаралардың тізбесін міндетті түрде белгілей отырып, шарт бойынша міндеттемелер орындалмаған жағдайда мүмкін болатын салдарлар, осы шарт бойынша қарыз алушының кредиттік досьесіне қоса тіркеледі,;

1) Қарыз алушының Сауалнамасын ресімдеу (1-қосымша);

2) Микрокредит беру туралы шартқа қосылу туралы Өтінішті ресімдеу (2-қосымша);

3) Қарыз алушының ол туралы ақпаратты кредиттік бюроға беруге Келісімін ресімдеу (3-қосымша);

4) Қарыз алушының кредиттік есепті алушыға кредиттік бюродан кредиттік есепті беруге Келісімін ресімдеу (4-қосымша);

5) Кепіл билетін беру арқылы Микрокредит беру туралы шарт жасасу (5-қосымша).

6. МИКРОКРЕДИТ БЕРУДІҢ ШЕКТІ СОМАЛАРЫ МЕН МЕРЗІМДЕРІ

6.1. Ломбард беретін микрокредиттің ең төменгі мөлшері – 1000 (бір мың) теңге, ең жоғары мөлшері "Республикалық бюджет туралы" ҚР заңымен тиісті жылға белгіленген айлық есептік көрсеткіштің (АЕК) 8000 (сегіз мың еселенген) мөлшерінен аспауға тиіс.

6.2. Барлық есеп айырысулар ұлттық валюта - теңгемен жүргізіледі.

6.3. Ломбард 30 (отыз) күн мерзімге шағын несие береді.

6.4. Күнтізбелік қырық бес күнге дейінгі мерзімге жасалған Шарт бойынша АЕК мөлшерінің қырық бес еселенген мөлшерінен аспайтын мөлшерде тараптардың келісімі бойынша қолданыстағы немесе жақсартатын шарттарда шарттың қолданылу мерзімін күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен аспайтын мерзімге ұлғайтуға жол беріледі.

7. КЕПІЛ ЗАТЫН САҚТАУ

7.1. Қарыз алған кезде Қарыз алушы кепіл мүлкін Ломбардқа береді.

7.2. Ломбард кепіл мүлкін пайдаланбайды және оған билік етпейді және оны металл, отқа төзімді, бұзуға төзімді сейфте, күзет және өртке қарсы қауіпсіздік жүйелерімен жабдықталған үй-жайда сақтайды. Ломбард кепіл затын микрокредитті өтеу мерзімі өткен күннен кейін кемінде күнтізбелік 30 (отыз) күн сақтайды

7.3. Клиент Ломбардқа кепілге салынған мүлікті мемлекеттік, оның ішінде құқық қорғау және өзге де органдар алып қою және/немесе алу нәтижесінде туындаған залалды даусыз тәртіппен өтеуге міндетті.

7.4. Ломбард, егер жоғалту немесе зақымдану еңсерілмейтін күштің салдарынан болғанын дәлелдемесе, кепілге қойылған заттардың жоғалуы мен зақымдануы үшін жауап береді.

7.5. Комиссиялық алым мен сақтау шығындары алынбайды.

8. МИКРОКРЕДИТ БОЙЫНША БЕРЕШЕКТІ ӨТЕУ КЕЗЕКТІЛІГІ

8.1. Қарыз алушының берешегін өтеу кезектілігі:

1) Қарыз алушының берешегін мәжбүрлеп соттан тыс және сот тәртібімен өндіріп алу жөніндегі Ломбард шығыстары;

- 2) тұрақсыздық айыбы (өсімпұл);
 - 3) сыйақы бойынша берешек;
 - 4) микрокредит сомасы - негізгі борыш сомасы/ негізгі борыш қалдығының сомасы.
- 8.2. Өтеудің кері кезектілігіне жол берілмейді

9. ҰСЫНЫЛАТЫН МИКРОКРЕДИТТЕР БОЙЫНША СЫЙАҚЫ МӨЛШЕРЛЕМЕЛЕРІНІҢ ШЕКТІ ШАМАЛАРЫ

Ломбард жылжымалы мүлік кепілімен микрокредитті пайдаланғаны үшін сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесінің шекті мөлшерін белгілейді.

Микрокредит сомасы	Микрокредитті пайдаланудың 1 күні үшін сыйақы мөлшерлемесі/ЖЭС шекті мөлшері
45 АЕК-тен аспайды	0,293 %, ЖЭС шекті мөлшері - 178,7%
45 АЕК-тен жоғары	0,105%, ГЭСВ шекті мөлшері - 46 %

10. БЕРІЛГЕН МИКРОКРЕДИТТЕР БОЙЫНША СЫЙАҚЫ ТӨЛЕУ ТӘРТІБІ

- 10.1. Сыйақыны есептеу пайыздарды есептеудің қарапайым әдісімен жүргізіледі. Пайыздарды есептеудің қарапайым әдісі бойынша пайыздарды тек қарыз (микрокредит) бойынша берешектің қалдығына есептеу деп түсіну керек.
- 10.2. Қарызды мерзімінен бұрын өтеу кезінде сыйақыны есептеу қарызды пайдаланған күндердің нақты саны үшін жүргізіледі.
- 10.3. Сыйақыны есептеу мақсаттары үшін қарыз берілген күн және қарызды қайтару жөніндегі міндеттеменің толық орындалған күні бір күнде қабылданады.
- 10.4. Егер қайтару күні ломбардтың демалыс күніне сәйкес келсе, онда несиені қайтару күні клиентке айыппұл санкцияларын қолданбай келесі күнге ауыстырылады.
- 10.5. Микрокредитті пайдаланғаны үшін сыйақыны өтеу мерзімі өткен күннен бастап Кепіл берушіге күтудің Кепілдік кезеңі беріледі, ол күнтізбелік 30 (отыз) күнді құрайды.
- 10.6. Күтудің кепілдендірілген кезеңі ішінде Қарыз алушы Ломбардқа сыйақы мен өсімпұлды төлеу арқылы немесе Ломбард алдындағы берешекті толық өтеу арқылы Шарттың қолданысын ұзартуға (ұзартуға) құқылы.

11. БЕРІЛГЕН МИКРОКРЕДИТТЕР БОЙЫНША СЫЙАҚЫ МӨЛШЕРЛЕМЕСІНІҢ ЖЫЛДЫҚ ТИІМДІЛІГІН ЕСЕПТЕУ ЕРЕЖЕСІ

- 11.1. Ломбард Шарт (Кепіл билеті) жасалған күнге жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептейді.
- 11.2. Ломбард берілетін микрокредиттер бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін мынадай формула бойынша есептейді:

$$\sum_{j=1}^n \frac{S_j}{(1 + APR)^{t_j/365}} = \sum_{i=1}^m \frac{P_i}{(1 + APR)^{t_i/365}}$$

мұнда:

- n - қарыз алушыға соңғы төлемнің реттік нөмірі;
- j - қарыз алушыға төлемнің реттік нөмірі;
- S_j - қарыз алушыға j-ші төлемнің сомасы;
- APR - жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі;

t_j - микрокредит берілген күннен бастап қарыз алушыға j -ші төлем жасалған сәтке дейінгі уақыт кезеңі (күндермен); m - қарыз алушының соңғы төлемінің реттік нөмірі;

i - қарыз алушының төлем реттік нөмірі;

P_i - қарыз алушының i -ші төлемінің сомасы;

t_i - микрокредит берілген күннен бастап қарыз алушының i -ші төлем сәтіне дейінгі уақыт кезеңі (күндермен).

11.3. Кепіл берушінің негізгі борышты және (немесе) сыйақыны төлеу жөніндегі Шарттың талаптарын сақтамауына байланысты туындаған өсімпұлды қоспағанда, микрокредит бойынша сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесінің есебіне Кепіл берушінің барлық төлемдері енгізіледі.

11.4. Сыйақыны Кепіл беруші микрокредитті пайдаланудың нақты күндері үшін қарызды өтеген немесе ұзартқан кезде төлейді.

11.5. Қарыз алушының ақшалай міндеттемелерінің сомасы өзгерген кезде қарызды одан әрі пайдаланғаны үшін сыйақы микрокредит бойынша берешектің қалдығы негізге алына отырып есептеледі.

11.6. Сыйақы мөлшерлемелері құзыретіне осы мәселені шешу кіретін Ломбард органының шешімі негізінде өзгеруі мүмкін. Микрокредит бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің мөлшері уәкілетті органның және Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің бірлескен нормативтік құқықтық актісінде айқындалған шекті мөлшерден аспауға тиіс.

11.7. Ломбард микрокредитті пайдаланғаны үшін сыйақының жеңілдікті мөлшерлемесін белгілеуге құқылы.

12. КЕПІЛДІК КҮТУ КЕЗЕҢІ

12.1. Шартта көрсетілген қарызды өтеу мерзімі өткеннен кейін Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген күтудің қосымша кепілдік кезеңі көзделеді.

12.2. Осы мерзім ішінде Қарыз алушының Ломбардқа есептелген, бірақ төленбеген сыйақы мен өсімпұлды төлеу арқылы не Шарттың қолданысын ұзартуға (ұзартуға) не микрокредит сомасын (микрокредит нысанасын) толық немесе ішінара өтеуге мүмкіндігі бар.

12.3. Ломбард кепілдендірілген күту кезеңі аяқталғанға дейін кепілге қойылған заттарды пайдалануға және оларға билік етуге құқылы емес.

12.4. Күтудің кепілдік кезеңінде Ломбард сыйақы есептемейді.

12.5. Көрсетілген кезең өткеннен кейін, берешекті өтеу жөніндегі міндеттемелер бұзылған жағдайда, Кепіл беруші Ломбардты өзінің кепіл мүлкін өткізу үшін тұлға етіп тағайындайды.

12.6. Кепілдік мерзімі өткеннен кейін кепіл берушінің ломбард алдындағы берешегі толық төленген жағдайда, сатылмаған кепіл мүлкін сатып алуға құқығы бар.

13. МИКРОКРЕДИТТІ ӨТЕУ МЕРЗІМДЕРІН БҰЗҒАНЫ ҮШІН ӨСІМПҰЛ

13.1. Күтудің кепілдік кезеңінде төлем мерзімдерін бұзғаны үшін мөлшерінде өсімпұл есептеледі:

Микрокредит сомасы	Міндеттемені орындауды кешіктірген әрбір күн үшін мерзімі өткен төлем сомасынан өсімпұл
45 АЕК-тен аспайды	0,3%
45 АЕК-тен жоғары	0,5%

13.2. Өсімпұлдар микрокредит сомасын және микрокредитті пайдаланудың 30 күні үшін есептелген, бірақ төленбеген сыйақыны қамтитын мерзімі өткен төлем сомасына есептеледі.

Тұрақсыздық айыбын сыйақы төлеу жөніндегі міндеттемелер орындалған күннен кейінгі күннен бастап міндеттемелерді орындауды кешіктіргені үшін Ломбард есептейді.

Күнтізбелік қырық бес күнге дейінгі мерзімге жасалған Шарт бойынша **АЕК-тің қырық бес еселенген мөлшерінен аспайтын** мөлшерде:

- 1) микрокредит сомасын қайтару және (немесе) сыйақы төлеу жөніндегі міндеттемені бұзғаны үшін тұрақсыздық айыбының (айыппұлдың, өсімпұлдың) мөлшері мерзімі өткен әрбір күн үшін орындалмаған міндеттеме сомасының 0,3 (нөл бүтін оннан үш) пайызынан аспауға тиіс.
- 2) микрокредит нысанасын (берілген микрокредит сомасын) қоспағанда, шартта көзделген сыйақы мен тұрақсыздық айыбы (айыппұл, өсімпұл) сомасын қоса алғанда, қарыз алушының шарт бойынша барлық төлемдері жиынтығында шарттың қолданылу кезеңіндегі берілген микрокредит сомасының жартысынан аспауға тиіс;

Күнтізбелік қырық бес күнге дейінгі мерзімге жасалған Шарт бойынша **АЕК-тің қырық бес еселенген мөлшерінен асатын** мөлшерде:

Жеке тұлғамен жасалған шарт бойынша микрокредит сомасын қайтару және (немесе) сыйақы төлеу жөніндегі міндеттемені бұзғаны үшін тұрақсыздық айыбының (айыппұлдың, өсімпұлдың) мөлшері мерзімі өткен тоқсан күн ішінде мерзімі өткен әрбір күн үшін мерзімі өткен төлем сомасының 0,5 пайызынан аспауға тиіс, мерзімі өткен тоқсан күн өткеннен кейін мерзімі өткен төлем сомасының 0,03 пайызынан аспауға тиіс мерзімі өткен әрбір күн үшін, бірақ микрокредит беру туралы шарт қолданылған әрбір жыл үшін берілген микрокредит сомасының он пайызынан аспайды.

13.3. Микрокредит пен сыйақыны төлеу мерзімдері бұзылған жағдайда Кепіл берушіден қаражат алмаудың елеулі тәуекеліне байланысты өсімпұлдар Қарыз алушы берешекті төлеу сәтінде есептеледі.

14. ҰЗАРТУ

14.1. Кепіл берушінің шарттың қолданылу мерзімін ұлғайтуына микрокредит берілген күннен бастап және Шартта көрсетілген ең жоғары өтеу мерзімі өткенге дейін жол беріледі.

14.2. Өзара уағдаластық кезінде Шарт Ломбардқа сыйақы мен өсімпұлдың белгіленген сомасын төлей отырып (бар болса) ұзартылуы мүмкін. Күнтізбелік қырық бес күнге дейінгі мерзімге жасалған Шарт бойынша АЕК мөлшерінің қырық бес еселенген мөлшерінен аспайтын мөлшерде шарттың қолданылу мерзімін ұлғайту осы ережелердің 6.4-тармағын ескере отырып жүргізіледі.

14.3. Сыйақыны, өсімпұлды ішінара төлеуге жол берілмейді.

14.4. Кепіл беруші болмаған жағдайда Шартты үшінші тұлға ломбардқа сыйақы мен өсімпұл сомасын төлей отырып (бар болса) ұзарта алады.

15. МИКРОКРЕДИТ СОМАСЫН ІШІНАРА ӨТЕУ (ҚАЙТАРУ)

15.1. Кепіл берушінің Ломбардқа микрокредит беру туралы шарт бойынша берілген микрокредит сомасын және кепіл мүлкін ішінара сатып алуды мерзімінен бұрын толық немесе ішінара қайтаруға құқығы бар.

15.2. Егер Ломбард микрокредит беру туралы шарт бойынша кепілге екі және одан да көп кепіл нысанасын алған жағдайда, Кепіл беруші Ломбард алдындағы міндеттемелерді орындай отырып, осы заттардың кез келгенін сатып алуға құқылы.

15.3. Кепілдің бірнеше затының бірін сатып алған кезде сыйақыны (пайыздарды), сондай-ақ микрокредитті пайдаланғаны үшін өсімпұлды төлеу негізгі борыш/ негізгі борыш қалдығы сомасынан жүргізіледі.

15.4. Микрокредитті одан әрі пайдаланғаны үшін сыйақы, сондай-ақ өсімпұл (төлем мерзімі өткен жағдайда) микрокредит сомасын ішінара қайтарғаннан кейін берешектің қалдығына есептеледі.

16. МИКРОКРЕДИТТІ ТОЛЫҚ ӨТЕУ (ҚАЙТАРУ)

16.1. Қарыз алушы Ломбардты алдын ала хабардар етпей, микрокредитті мерзімінен бұрын қайтаруға құқылы.

16.2. Микрокредитті мерзімінен бұрын өтеген кезде тұрақсыздық айыбы есептелмейді.

16.3. Микрокредитті өтеу кезінде Қарыз алушы Ломбардқа микрокредитті пайдаланған күндердің нақты саны және өсімпұл үшін сыйақы төлейді (бар болса).

16.4. Негізгі борыштың, ол бойынша сыйақының, тұрақсыздық айыбының (өсімпұлдың) сомасын қайтаруды Қарыз алушы қолма-қол ақшамен, Ломбард кассасына жүргізеді, бұл Қарыз алушыға фискалдық кассалық чек берумен не Қарыз алушының Тегін, Атын, Әкесінің атын және Шарттың (Кепіл билетінің) нөмірін міндетті түрде көрсете отырып, Шартта көрсетілген деректемелер бойынша Ломбардтың есеп шотына ақша қаражатын аударумен расталады.

16.5. Ломбард мына жағдайларда болған жағдайда жауап бермейді: егер Қарыз алушы:

- 1) "Мост-Ломбард" мемлекеттік емес ломбард ЖШС банктік шотының деректемелерін қате көрсетсе және төлем өтпесе;
- 2) Кепіл билетінің № көрсетпесе (дұрыс көрсетпесе), Т.А.Ә., бұл ретте оның жеке басын сәйкестендіру мүмкін емес.

17. КЕПІЛ ЗАТЫН ҚАЙТАРУ

17.1. Ломбард қарыз алушының ломбард алдындағы міндеттемелерін орындағаннан кейін Шартқа сәйкес кепіл нысанасын дереу қайтарады.

17.2. Кепіл нысанасын қайтару Кепіл берушіге не оның уәкілетті өкіліне нотариалды куәландырылған сенімхат болған кезде, сондай-ақ Қарыз алушы/Қарыз алушы өкілі Ломбардқа тиесілі микрокредит, сыйақы және өзге де төлемдер сомасын толық өтегеннен кейін туыстық қатынастарды растайтын құжаттарды ұсынған кезде Қарыз алушының мұрагерлеріне жүргізіледі.

18. Берешекті реттеу шарттары мен тәртібі және төлемге қабілетсіз қарыз алушыға қатысты қолданылатын шаралар.

Шарттың талаптарына өзгерістерді қарау кезінде Ломбард "Микроқаржылық қызмет туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 9-2-бабының 3-тармағына сәйкес әзірленген "Төлемге қабілетсіз қарыз алушының берешегін сотқа дейінгі реттеу мақсатында ломбардтың іс-қимыл тәртібі туралы" Нұсқаулықты, "Микроқаржылық қызмет туралы" Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің 2021 жылғы 16 шілдедегі № 82 "Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және микрокредит беру туралы шарттың талаптарына өзгерістерді қарау қағидалары" БҚ, № 232 "Микрокредит беру туралы шарт жасасу тәртібі" ҰБ БҚ басшылыққа алады.

18.1. Қарыз алушы шарт бойынша міндеттемелерді сондай-ақ мерзімі өткен берешегі бар қарыз алушымен және (немесе) оның өкілімен және (немесе) шарт шеңберіндегі ұйыммен міндеттемелерге байланысты үшінші тұлғамен өзара іс-қимыл шарттарын орындамаған не тиісінше орындамаған кезде, Ломбардта мынадай шаралар көзделген:

телефон арқылы, оның ішінде ұйымның бастамасы бойынша интернет желісіне қоңырау шалу үшін қосымшаларды пайдалана отырып өзара іс-қимыл жасау, жұмыс күні сағат 9.00-ден 21.00-ге дейінгі кезеңде бір реттен артық емес;

Әрбір өзара іс-қимыл кезінде қарыз алушымен өзара іс-қимылды жүзеге асыратын Ломбард өкілі хабарлайды:

- 1) ұйымның атауы және орналасқан жері;
- 2) тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), лауазымы;
- 3) шартта көзделген берешектің құрылымын, негізгі борыш, сыйақы, тұрақсыздық айыбы (айыппұл, өсімпұл) сомасының қалдығын;
- 4) шартта, Занда көзделген қарыз алушының жауапкершілігі және өзге де міндеттемелері, сондай-ақ шартта көзделген міндеттемелерді орындамау немесе тиісінше орындамау салдары туралы.

Көрсетілген шаралар шеңберінде өзара іс-қимыл жасау кезінде мынадай шектеулер сақталады:

- 1) ережелерде көзделмеген тәсілдермен және кезеңде өзара іс-қимылды жүзеге асыру;
- 2) мерзімі өткен берешекті реттеу және (немесе) өтеу үшін қарыз алушының орналасқан жері және (немесе) байланыс деректері белгіленген жағдайларды қоспағанда, ұйымның атауын, оның орналасқан жерін, өзара іс-қимылды жүзеге асыратын адамның тегін, атын, әкесінің атын (ол болған кезде), лауазымын хабарлаған кезде, шарт шеңберінде ұйыммен міндеттемелермен байланысты емес үшінші тұлғамен өзара іс-қимыл жасау;
- 3) мерзімі өткен берешегі бар қарыз алушыға және (немесе) оның өкіліне және (немесе) үшінші тұлғаға ұйым қызметкерінің шындыққа сәйкес келмейтін, анық емес тегі және (немесе) аты және (немесе) әкесінің аты (ол болған кезде), сондай-ақ жұмыс орны және (немесе) лауазымы туралы мәліметтерді хабарлау;
- 4) мерзімі өткен берешегі бар қарыз алушыны және (немесе) оның өкілін және (немесе) шарт шеңберіндегі ұйыммен міндеттемелермен байланысты үшінші тұлғаны берешектің мөлшеріне, сипатына және пайда болу негіздеріне қатысты жаңылыстыру;
- 5) өзара іс-қимыл жүзеге асырылатын адамның ар-намысына, қадір-қасиетіне және іскерлік беделіне нұқсан келтіретін мәліметтерді тарату не осы адамның мүдделеріне мүліктік зиян келтіруі мүмкін мәліметтерді жария ету;
- 6) өзара іс-қимыл жүзеге асырылатын адамның ар-намысына, қадір-қасиетіне және іскерлік беделіне нұқсан келтіретін мәліметтерді тарату не осы адамның мүдделеріне мүліктік зиян келтіруі мүмкін мәліметтерді жария ету;

Кепіл билеті бойынша міндеттемені орындау мерзімі өткен жағдайда, бірақ ол басталған күннен бастап күнтізбелік 10 (он) күннен кешіктірмей Ломбард қарыз алушыға осы туралы нұсқаулары бар хабарлама жібереді:

- 1) Кепіл билеті бойынша міндеттемені орындау бойынша мерзімін өткізіп алудың және хабарламада көрсетілген күнге мерзімі өткен берешектің мөлшерін көрсете отырып, төлемдер енгізу қажеттілігінің туындауы;
 - 2) қарыз алушының Кепіл билеті бойынша Ломбардқа жазбаша өтінішпен жүгіну құқығы;
 - 3) қарыз алушының Кепіл билеті бойынша өз міндеттемелерін орындамауының салдары.
- Хабарлама, егер ол борышкерге шартта көзделген мынадай тәсілдердің бірімен жіберілсе, жеткізілді деп есептеледі:

- 1) Кепіл билетінде көрсетілген телефон нөміріне жеткізуді (SMS, WhatsApp, Telegram және т. б.) тіркеуді қамтамасыз ететін байланыс құралдарын пайдалана отырып, Кепіл билетінде көрсетілген Қарыз алушының мобильді нөміріне мәтіндік хабарлама түрінде;
- 2) Кепіл билетінде көрсетілген электрондық пошта мекенжайына;
- 3) Кепіл билетінде көрсетілген тұрғылықты жері бойынша тапсырылғаны туралы хабарламасы бар тапсырыс хатпен, оның ішінде көрсетілген мекенжай бойынша тұратын отбасының кәмелетке толған мүшелерінің бірі алғанда;
- 4) хабарламаны тікелей Қарыз алушыға тапсыру арқылы жүзеге асырылады.

Хабарламаны адресатқа, алушыға тапсыру мүмкін естігі туралы белгісі бар не оны қабылдаудан бас тартуға байланысты, сондай-ақ осы тармақшада көрсетілген өзге байланыс құралын пайдалану кезінде оның қабылданғаны расталмаған жағдайда хабарлама тиісінше жіберілген болып есептеледі;

18.2. Ломбард Қарыз алушыны хабардар ету үшін коллекторлық агенттікті тартуға құқылы.

18.4. Кепіл билеті бойынша міндеттемені орындау мерзімін өткізіп алған күннен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде Қарыз алушы Ломбардқа баруға және растайтын құжаттарды және басқа да расталған мән-жайларды (фактілерді) қоса бере отырып, табыстың төмендеу себебін міндетті түрде көрсете отырып, Кепіл билеті бойынша міндеттемені орындауды кешіктірудің туындау себептері туралы мәліметтерді қамтитын өтінішті жазбаша нысанда ұсынуға құқылы, бұл оның Кепіл билетінің шарттарына, оның ішінде мыналарға байланысты өзгерістер енгізу туралы өтінішіне шарттайды:

- 1) Кепіл билеті бойынша сыйақы мөлшерлемесін төмендету жағына қарай өзгерту;
- 2) ай сайынғы төлем мөлшерін азайту жағына қарай микрокредитті өтеу кестесінде белгіленген төлемнің кемінде елу пайызына өзгерту;
- 3) негізгі борыш және (немесе) сыйақы бойынша төлемді кейінге қалдыру;
- 4) берешекті өтеу әдісін немесе өтеу кезектілігін өзгерту, оның ішінде негізгі борышты басым тәртіппен өтеу;
- 5) микрокредит мерзімінің өзгерту;
- 6) мерзімі өткен негізгі борышты және (немесе) сыйақыны кешіру, микрокредит бойынша тұрақсыздық айыбын (өсімпұлды) жою;

Ломбардтың өтінішті қарауы қарыз алушыға микрокредит бойынша мерзімі өткен берешекті не оның бір бөлігін біржолғы өтеу талабын белгілемей жүзеге асырылады.

Қарыз алушы Ломбардпен келісім бойынша микрокредит беру туралы шарт бойынша мерзімі өткен берешекті не оның бір бөлігін Ломбард өтінішті қарағанға дейін дербес өтеуге құқылы.

Қарыз алушы толық емес мәліметтер мен құжаттарды ұсынған кезде Ломбард оларды сұратады. Қарыз алушы сұратылған құжаттарды 5 (бес) жұмыс күні ішінде ұсынады.

Сұратылған құжаттарды көрсетілген мерзімде ұсынбау қарыз алушының өтінішін қараусыз қалдыру үшін негіз болып табылады, ол туралы тиісті хабарлама жіберіледі. Ломбард Қарыз алушының өтінішін алған күннен кейін күнтізбелік 15 (он бес) күн ішінде Кепіл билетінің талаптарына ұсынылған өзгерістерді уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген тәртіппен және жазбаша нысанда, сондай-ақ ақпараттандыру объектілері арқылы не микрокредит беру туралы шартта көзделген тәсілмен қарайды, қарыз алушыға мынадай шешімдердің бірі туралы хабарлайды:

- 1) Кепіл билетінің талаптарына ұсынылған өзгерістермен келісу туралы;
- 2) шарт талаптарын өзгерту бойынша қарсы ұсыныс туралы;
- 3) бас тарту себептерінің дәлелді негіздемесін көрсете отырып, шарт талаптарын өзгертуден бас тарту туралы.

Ломбард осы ережелердің 18.4-тармағының 2) тармақшасында және (немесе) 3) тармақшасында көзделген Кепіл билетінің талаптарына өзгерістер енгізу туралы өтініш берген кезде кепіл билетінің талаптарына ұсынылған өзгерістермен кемінде үш ай мерзімге келісу туралы шешім қабылдайды:

- 1) "Тұрғын үй қатынастары туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес халықтың әлеуметтік осал топтарына жататын тұлғаларға;
- 2) төтенше жағдай енгізу үшін негіз болған мән-жайлардың салдарынан зардап шеккендерге.

Халықтың әлеуметтік осал топтарына жататын қарыз алушымен жасалған микрокредит беру туралы шарттың талаптарына ұсынылған өзгерістермен келісу туралы шешім қарыз алушының өтінішпен жүгінген айының не атаулы әлеуметтік көмек тағайындалған айдың

алдындағы екі ай үшін есептелген қарыз алушының орташа айлық табысы он екі ай үшін есептелген қарыз алушының орташа айлық табысымен салыстырғанда отыз пайыздан астам төмендеген жағдайда қабылданады.

Микрокредит беру туралы шарттың талаптарына өзгерістер енгізу микрокредит беру туралы шарттың ағымдағы талаптары бойынша міндеттемелердің орындалмауына әкеп соққан мән-жайларды қарыз алушы құжаттай растаған кезде қарыз алушының әлеуметтік және қаржылық жағдайын ескере отырып, оның борыштық жүктемесінің төмендеуін қамтамасыз ететін шарттарда жүзеге асырылады.

Қарыз алушының микрокредит беру туралы шарттың талаптарына өзгерістер енгізу туралы өтінішін қарау кезеңінде Ломбард микрокредитті мерзімінен бұрын өтеуді талап етуге құқылы емес.

Ломбард кепіл билетінің шарттарын өзгерту жөніндегі өз ұсыныстарын жіберген кезде қарыз алушының Ломбард ұсынған кепіл билетін өзгерту шарттарына жауап беру мерзімі Ломбардқа жазған хатында көрсетіледі және қарыз алушы Ломбард шешімін алған күннен бастап күнтізбелік 15 (он бес) күннен кем емес күнді құрайды.

Ломбард пен қарыз алушы арасында 18.5-тармақтың 2) тармақшасында көзделген микроқаржы ұйымының шешімін алған күннен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде өзара қолайлы шешімге қол жеткізбеу шарт талаптарын өзгертуден бас тарту болып есептеледі. Бұл мерзім екі тараптың келісімі болған жағдайда ұзартылуы мүмкін.

Қарыз алушы 18.5-тармақтың 3) тармақшасында көзделген микроқаржы ұйымының шешімін алған күннен бастап күнтізбелік 15 (он бес) күн ішінде немесе микроқаржы ұйымының шешімін алған күннен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде микроқаржы ұйымының шешімін беру туралы шарттың талаптарын өзгерту туралы өзара қолайлы шешімге қол жеткізілмеген кезде микроқаржы ұйымына бір мезгілде хабарлай отырып, микроқаржы омбудсманына жүгінуге құқылы.

Қарыз алушының мерзімі өткен берешегін реттеуге Ломбардтың бірыңғай тәсілін айқындау мақсатында Қарыз алушы шарт талаптарына өзгерістер енгізу туралы өтінішпен жүгінуге құқылы мынадай негізгі жағдайлар бөлінді:

- 1) қарыз алушыны жұмыспен қамту органдарында жұмыссыз ретінде тіркеу;
- 2) қарыз алушының әлеуметтік мәртебесі, атап айтқанда халықтың әлеуметтік осал топтарына (ХЭОТ) жатқызылуы;
- 3) ауруға байланысты қарыз алушының уақытша еңбекке жарамсыздығы (екі айдан астам);
- 4) қарыз алушының бала күтімі бойынша демалысқа шығуы;
- 5) қарыз алушының жақын туыстарының, жұбайының (зайыбының) ауруына (әлеуметтік маңызы бар аурулар қатарынан) не қайтыс болуына байланысты отбасылық мән-жайлар;
- 6) қарыз алушыға материалдық залал келтірген мән-жайлар (ұрлық, өрт, төтенше жағдай енгізуге негіз болған мән-жайлар және т. б.);
- 7) микрокредит беру туралы шарт бойынша міндеттемелерді орындау мерзімін өткізіп алудың туындауының өзге де себептері расталған мән-жайлар (фактілер).

Көрсетілген жағдайлар тізбесі Ломбардтың қарыз алушының шарт талаптарын өзгерту туралы өтініші бойынша оң шешім қабылдауына әсер етуі мүмкін өлшем болып табылады.

Микрокредит беру туралы шарттың талаптарына өзгерістер енгізу туралы өтінішке міндеттемені орындаудың кешіктірілуінің туындауына әкеп соққан мән-жайларды (фактілерді), кірістер туралы мәліметтерді және өтініш беруді негіздейтін басқа да мән-жайларды (фактілерді) растайтын құжаттар қоса беріледі. Қарыз алушының өтінішін қарау және микрокредит беру туралы шарт бойынша міндеттемені орындауды кешіктірудің туындауына әкеп соққан мән-жайларды (фактілерді) растау үшін қажетті құжаттардың тізбесі:

- 1) жұмыссыз ретінде тіркелгені туралы анықтама және (немесе) жұмыс орнынан соңғы алты айдағы қарыз алушының табысы туралы анықтама немесе қарыз алушының ақшасының түсуі мен қозғалысы туралы үзінді көшірме;

- 2) жұмыс берушінің еңбек шартын тоқтату туралы, жалақысы сақталмайтын демалыс беру туралы актісі немесе қарыз алушының еңбекке уақытша жарамсыздығы туралы анықтама/парақ;
- 3) жалақының мөлшерін және Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан үзінді көшірмені көрсете отырып, жұмыс орнынан анықтама;
- 4) қарыз алушының жүктілікке және баланың (балалардың) тууына, жаңа туған баланы (балаларды) асырап алуға байланысты демалыста, сондай-ақ бала үш жасқа толғанға дейін оның күтімі бойынша жалақысы сақталмайтын демалыста болғанын растайтын құжат;
- 5) қарыз алушының жақын туыстарының, жұбайының (зайыбының) ауруын растайтын еңбекке уақытша жарамсыздық туралы анықтама, сондай-ақ қарыз алушының жақын туыстарының, жұбайының (зайыбының) қайтыс болғаны туралы куәлік/анықтама;
- 6) жалдау ақысын төлеу тәртібі мен мерзімдері көрсетілген нотариалды куәландырылған жалдау шарты;
- 7) жазатайым оқиға, үшінші тұлғалардың құқыққа қайшы әрекеттері нәтижесінде қарыз алушыға материалдық залал келтірілгенін растайтын құжаттар (айналымдағы тауарларды немесе кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыру үшін қарыз алушы пайдаланған өзге де мүлікті ұрлау);
- 8) форс-мажорлық мән-жайлардың басталу фактісін растайтын ресми құжаттар;
- 9) мүгедектік туралы анықтама;
- 10) уәкілетті мемлекеттік органның қарыз алушының шоттарын тыйым салу туралы шешімі;
- 11) инкассолық өкім;
- 12) сот актілері;
- 13) қарыз алушының қаржылық жағдайының нашарлау фактісін растайтын өзге де құжаттар.

18.6. Осы Ережелердің 18.2-тармағының 1) тармақшасында көзделген талап қанағаттандырылмаған, сондай-ақ Қарыз алушы Кепіл билеті бойынша осы Ережелердің 18.4-тармағында көзделген құқықтарды іске асырмаған не Қарыз алушы мен Ломбард арасында Кепіл билетінің талаптарын өзгерту жөнінде келісім болмаған жағдайларда Ломбард:

- 1) қарыз алушыға қатысты шараларды қолдану туралы мәселені қарау;
 - 2) берешекті сотқа дейінгі өндіріп алуға және реттеуге коллекторлық агенттікке беруге;
 - 3) Қазақстан Республикасының заңнамасында және (немесе) шартта көзделген шараларды қолдануға, оның ішінде шарт бойынша борыш сомасын өндіріп алу туралы сотқа талап арызбен жүгінуге, сондай-ақ кепілге салынған мүлікті соттан тыс тәртіппен не сот тәртібімен өндіріп алуға құқығы бар.
- 18.7. Кепіл нысанасын сатуға, сондай-ақ мұндай мүлікті Ломбардтың меншігіне беруге Қарыз алушының "Микроқаржылық қызмет туралы" Қазақстан Республикасының Заңында және осы Ережелерде белгіленген тәртіппен берешекті реттеу жөніндегі өтінішін Ломбард қараған кезеңде жол берілмейді.

19. МИКРОКРЕДИТ БЕРУ ПРОЦЕСІНДЕ ТУЫНДАЙТЫН КЛИЕНТТЕРДІҢ ӨТІНІШТЕРІН ҚАРАУ ТӘРТІБІ

19.1. Ломбард клиенттердің келесі өтініштерімен жұмыс істейді:

- 1) Шартта көрсетілген электрондық пошта мекенжайына қолма-қол, пошта байланысы арқылы келіп түскен жазбаша өтініштермен;
 - 2) клиент Ломбардқа тікелей барған кезде ауызша өтініштер арқылы жүзеге асырылады.
- 19.2. Жазбаша өтініштің қабылданғанын растау үшін клиентке өтініштің қабылданғанын растайтын белгісі бар өтініштің көшірмесі беріледі.

19.3. Микрокредит беру туралы шартқа қызмет көрсету кезеңінде Ломбард клиенттің сұрау салуы бойынша сұрау салуды алған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде оған мына мәліметтерді жазбаша нысанда немесе микрокредит беру туралы шартта көзделген тәсілмен береді:

- 1) микроқаржы ұйымына төленген ақша сомасы туралы;
- 2) мерзімі өткен берешектің мөлшері (бар болса) туралы;
- 3) борыш қалдығы туралы;
- 4) кезекті төлемдердің мөлшері мен мерзімдері туралы.

19.4. Клиенттің өтініші бойынша микрокредит бойынша берешек толық өтелгеннен кейін Ломбард өтінішті алған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күнінен аспайтын мерзімде жазбаша нысанда немесе микрокредит беру туралы шартта көзделген тәсілмен берешектің жоқтығы туралы анықтама береді.

19.5. Қарыз алушы шарт талаптарына өзгерістер енгізу туралы жазбаша өтінішпен микроқаржы ұйымына жүгінген жағдайда, Ломбард қарыз алушының өтінішін алған күннен кейін күнтізбелік 15 (он бес) күн ішінде микрокредит беру туралы шартты өзгертудің ұсынылған талаптарын қарайды және осы Ережелердің 18.5-тармағында көрсетілген шешімдердің бірін қарыз алушыға жазбаша нысанда хабарлайды.

19.6. Жоғарыда көрсетілмеген өзге де өтініштерді Ломбард өтініш келіп түскен күннен бастап 15 (он бес) жұмыс күнінен аспайтын мерзімде қарайды. Ломбардқа ауызша нысанда келіп түскен өтініштер (телефон арқылы немесе клиент Ломбардқа жеке барған кезде) дереу қаралады және егер мұндай мүмкіндік болса, клиенттің ауызша өтінішіне жауап дереу беріледі. Егер ауызша өтінішті дереу шешу мүмкін болмаса, оны клиент жазбаша нысанда баяндайды және онымен жазбаша өтініш ретінде жұмыс жүргізіледі. Клиент жауап алу үшін қажетті рәсімдер туралы және осындай өтініштерді қарау мерзімдері туралы хабардар етіледі.

19.7. Ломбард өтінішті қарау кезінде ұсынылған ақпарат жеткіліксіз болған жағдайда клиенттен қосымша құжаттар мен мәліметтерді сұратады.

19.8. Өтінішті дұрыс қарау үшін маңызы бар нақты мән-жайларды анықтау қажет болған жағдайда, өтінішті қарау мерзімі осындай шешім қабылдауға уәкілетті Ломбард органының жазбаша шешімі бойынша 15 (он бес) жұмыс күніне ұзартылады. Клиентке өтінішті қарау мерзімі ұзартылған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде мерзімнің ұзартылғаны туралы хабарланады.

19.10. Клиентке жазбаша өтінішке жауап беру микрокредит беру туралы шартта көзделген тәсілмен жүргізіледі.

Жауап клиентке мына тәсілдермен жіберілген жағдайда жеткізілген болып саналады:

- 1) микрокредит беру не клиенттің өтініші туралы шартта көрсетілген тұрғылықты жері бойынша тапсырылғаны туралы хабарламасы бар тапсырыс хатпен, оның ішінде көрсетілген мекенжай бойынша тұратын қарыз алушының кәмелетке толған отбасы мүшелерінің бірі алғанда;
- 2) микрокредит беру не клиенттің өтініші туралы шартта көрсетілген электрондық пошта мекенжайына;
- 3) мәтіндік SMS-хабарлама немесе жауаппен push-хабарлама жіберу не клиентке жауаптың толық мәтінін қамтитын интернет-ресурсқа сілтеме жасау арқылы;
- 4) клиенттің жауап алуын тіркеуді қамтамасыз ететін микрокредит беру туралы шартта көзделген өзге де байланыс құралдарын пайдалана отырып.
- 5) Клиент (оның уәкілетті өкілі) Ломбардқа келген кезде жауап қол қойғызып жеке қолына беріледі.

Жауапты адресатқа, алушыға тапсыру мүмкін еместігі туралы белгісі бар немесе оны қабылдаудан бас тартуға байланысты қайтарған жағдайда жауап тиісті түрде берілген болып есептеледі.

20. КЕПІЛ МҮЛКІН САТУ

20.1. Егер Қарыз алушы белгіленген кепілдік берілген кезең өткеннен кейін микрокредитті қайтару, сыйақы мен өсімпұлды төлеу жөніндегі міндеттемелерді орындамаған жағдайда, онда кепілге салынған мүлік талап етілмеген болып есептеледі.

20.2. Ломбардтан талап етілмеген кепіл мүлкін ҚР АҚ белгілеген тәртіппен Ломбард сатуы мүмкін.

20.3. Клиент кепіл билетіне қол қоя отырып, Ломбардтың кепіл мүлкін мәжбүрлеп соттан тыс өткізуіне өзінің келісімін береді.

20.4. Кепілдегі мүлікті мәжбүрлеп соттан тыс тәртіппен өткізуді Ломбард сауда-саттық (аукцион) өткізу немесе Ломбардтың меншігіне жүгіну немесе үшінші тұлғаларға өткізу жолымен жүргізеді.

20.5. Көрсетілген мүлік Клиентке қайтарылуға жатпайды.

20.6 Ломбард талап етілмеген мүлікті сатып алушы туралы ақпаратты кепіл берушіге бермейді.

20.7. Аукцион ағылшын немесе голланд әдісі бойынша өткізіледі.

20.8. Аукционға қатысушылардың ең аз саны – 2 адам.

20.9. Сауда-саттықты өткізу процесін ресімдеу үшін хаттама жүргізіледі.

20.10. Кепіл берушінің өз кепілін аукционнан сатып алуға басым құқығы бар, бұл ретте сауда-саттықтың басқа қатысушыларымен баға дауына кірмейді.

20.11. Талап етілмеген кепіл мүлкін сатудан түскен сомадан Ломбардқа берілген микрокредит, микрокредит бойынша сыйақы, мүлікті сақтау және өткізу жөніндегі шығындар өтеледі.

20.12. Ломбардтағы заттарды кепілге қою туралы шарт кепіл нысанасының сатылуына немесе мұндай мүліктің кепіл ұстаушының меншігіне өтуіне байланысты тоқтатылады.

Кепілге салынған мүлікті сату, сондай-ақ осындай мүлікті кепіл ұстаушының меншігіне беру кезінде Ломбардтағы заттар кепілі туралы шарттың тоқтатылуымен бір мезгілде кепіл беруші болып табылатын қарыз алушының міндеттемесі және микрокредит беру туралы шарт тоқтатылады.

Микрокредит беру туралы шарттың орындалуын қамтамасыз етуге жасалған Ломбардтағы заттар кепілі туралы шарт бойынша кепіл затын сатуға, сондай-ақ мұндай мүлікті кепіл ұстаушының меншігіне беруге қарыз ұстаушының берешекті реттеу жөніндегі өтінішін қарау кезеңінде жол берілмейді.

21. ҚАРЫЗ АЛУШЫНЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

21.1. Қарыз алушының мынадай құқықтары бар:

- 1) микрокредит беру қағидаларымен танысу;
- 2) микрокредит беру туралы шартта белгіленген тәртіппен және шарттарда алынған микрокредитке билік ету;
- 3) тұрақсыздық айыбын (айыппұл, өсімпұл) төлемей, шарт бойынша берілген микрокредит сомасын Ломбардқа мерзімінен бұрын толық немесе ішінара қайтару
- 4) нотариалды куәландырылған сенімхаттың түпнұсқасы болған кезде кепіл мүлкін сатып алу құқығын үшінші тұлғаға беру;
- 5) алынған қызметтер бойынша даулы жағдайлар туындаған кезде Ломбардқа жазбаша жүгіну.

21.2. Қарыз алушы міндетті:

- 1) Ломбард өкіліне микрокредитті ресімдеу үшін қажетті құжаттар мен анық мәліметтерді ұсынуға;

2) микрокредит беру туралы шартта (кепіл билеті) белгіленген мерзімдер мен тәртіппен алынған микрокредитті қайтаруға және ол бойынша сыйақы мен өсімпұлды (бар болса) төлеуге;

3) осы Заңда, Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасында және Ломбардпен жасалған шарттарда белгіленген өзге де талаптарды орындауға міндетті.

22. ЛОМБАРДТЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

22.1. Ломбард құқылы:

1) микроқаржылық қызмет туралы Заңның 9-1-бабының 4 және 5-тармақтарында көрсетілген тұлғаға микрокредит беру туралы шарт бойынша құқық (талап) беру;

2) қарыз алушыдан микрокредит беру туралы шарт жасасу және ол бойынша микрокредит беру қағидаларында айқындалған міндеттемелерді орындау үшін қажетті құжаттар мен мәліметтерді сұрату;

3) шарттың талаптарын қарыз алушы үшін оларды жақсарту жағына қарай біржақты тәртіппен өзгерту.

22.2. Ломбард міндетті:

1) қарыз алушыға микрокредит алуға байланысты оның құқықтары мен міндеттері, сондай-ақ микрокредит беру туралы шарт бойынша міндеттемелер орындалмаған жағдайда мүмкін болатын салдарлар туралы хабардар етуге;

2) "Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларда микрокредит беруден бас тартуға;

3) микрокредит беру туралы шарт бойынша міндеттемені орындау мерзімі өткен кезде Ломбард Заңның 9-2-бабының 1-тармағына сәйкес қарыз алушыны хабардар етуге;

4) Ломбард, егер жоғалтудың немесе зақымданудың еңсерілмейтін күштің салдарынан болғанын дәлелдемесе, кепілге салынған заттардың жоғалуы мен зақымдануы үшін жауапты болады.

5) Ломбард қарыз алушы Ломбард алдындағы міндеттемелерді орындамаған жағдайда микрокредитті өтеу мерзімі өткеннен кейін кепіл нысанасын кемінде 30 (отыз) күн сақтайды.

23. ҚҰПИЯЛЫЛЫҚ

23.1. Ломбардта сақталатын Қарыз алушылар, кепіл мүлкі және микрокредиттер туралы барлық ақпарат құпия болып табылады және үшінші тұлғалардың қатысуымен жария етуге және талқылауға жатпайды.

23.2. Ломбард "Дербес деректер және оларды қорғау туралы" 2013 жылғы 21 мамырдағы № 94-V ҚР Заңына сәйкес адамның және азаматтың дербес деректерін жинау және өңдеу кезінде оның құқықтары мен бостандықтарын қорғауды қамтамасыз етеді.

23.3. Ломбард және оның қызметкерлері Қарыз алушылардан Ломбард қызметін жүзеге асыру кезінде алынған ақпараттың құпиялылығын сақтауға міндетті (талап етілмеген заттың атауын, сипаттамасын және сапалық сипаттамаларын қоспағанда) және ол жария етілген жағдайда заңнамада белгіленген тәртіппен жауапты болады. Ломбард үшінші тұлғаларға заңнамада тікелей көзделген жағдайларда Қарыз алушылар және олар тапсырған заттар туралы ақпарат береді.

23.4. Қарыз алушы жеке деректер мен қарыз шарттарын беруге келісімге қол қоя отырып, Ломбардқа өзінің дербес деректерін қағаз және электрондық жеткізгіштерде жинауға және өңдеуге өзінің келісімін береді, сондай-ақ Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес үшінші тарапқа қарыз алушы және микрокредит беру шарттары туралы ақпарат беру құқығын береді.

Осы Ережелерде көзделмеген жағдайларда Тараптар ҚР қолданыстағы заңнамасын басшылыққа алады.

Осы Ережелерде тиісті өзгерістер (толықтырулар) енгізілгенге дейін қолданысы Қарыз алушымен жасалған шарттарға қолданылмайтын өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін.

Осы Ережелер Ломбард Қарыз алушылары көруге болатын жерде және www.lom-bard.kz сайтында орналастырылады.